

Tele2 Sverige AB
Box 62
164 40 Kista
Telephone +46 8 562 640 00
Fax: +46 8 562 642 00
www.tele2.se

03-05-2019, FINAL

Myndigheten för press, radio och tv
Att: Eva Bengtsson Åström
Box 33
121 25 Stockholm-Globen

Insänt via e-post till följande adress:
eva.bengtsson@mprt.se

Yttrande över utkast på strategi inför tillståndsgivning för marksänd tv från 2020

Tele2 Sverige AB ("Tele2") har tagit del av utkastet på strategi inför tillståndsgivning för marksänd tv från 2020, med diarienummer 18/0431, som Myndigheten för press, radio och tv ("MPRT") remitterade den 8 april 2019 ("Strategiutkastet"). Tele2 får härmed inkomma med följande yttrande.

1. Sammanfattning av Tele2:s synpunkter och förslag

- Tele2 delar MPRT:s utkast på bedömning i fråga om marknätet som distributionsplattform (avsnitt 3.1)
- Tele2 delar MPRT:s utkast på bedömning i fråga om användning av sändningsutrymme (avsnitt 3.2.1) med följande tillägg:
 - Tele2 föreslår för det första att MPRT vid sin handläggning av ansökningar om tillstånd för marksänd tv från 2020 upprättar en s.k. reservlista med *sekundära* tillståndshavare och programtjänster som skulle kunna meddelas tillstånd för det fall *primära* tillståndshavare och/eller programtjänster faller bort under tillståndsperioden.
 - Tele2 föreslår för det andra att några krav på samordning av utlysning av sändningsutrymmen som blir lediga under tillståndsperioden inte ska uppställas av MPRT, utan att snabb nytilldelning av sändningstillstånd ska prioriteras.
 - Tele2 föreslår för det tredje att meddelade tillstånd ska vara flexibla sådant att exempelvis ett meddelat SD-tillstånd ska kunna ändras till ett HD-tillstånd under tillståndsperioden till följd av att ledig kapacitet uppstått på grund av bortfall av programtjänst eller outnyttjat av tillstånd.
 - Tele2 föreslår för det fjärde att MPRT, vid bedömning av ansökande programbolags förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden, tar i beaktande de ansökande programbolagens förutsättningar för och intentioner att ingå avtal om tillhandahållande av betal-tv.

- Tele2 delar MPRT:s utkast på bedömning i fråga om utsändnings- och komprimeringsteknik (avsnitt 3.2.2) med följande tillägg:
 - Tele2 föreslår att MPRT, vid bedömning av förutsättningar för eventuell ytterligare migrering till DVB-T2, förutom att ta hänsyn till krav på frekvenskoordinering med grannländer och till konsumentperspektivet, uppställer – i likhet med vad som föreslagits av Public Service-kommittén – som krav för en sådan ytterligare migrering att det om denna råder enighet mellan marknätets huvudsakliga parter, d.v.s. programbolag, nätoperatör och betal-tv-operatör.
- Tele2 delar MPRT:s utkast på bedömning i fråga om sändningskvalitet (avsnitt 3.3) med följande tillägg:
 - Tele2 föreslår att MPRT i den slutliga versionen av Strategin tydliggör att antalet HD-kanaler ska kunna ökas under tillståndspanoraden och att detta exempelvis skulle kunna ske genom att antalet nischkanaler med begränsad tittarandel reducerades.
- Tele2 delar MPRT:s utkast på bedömning i fråga om parallellsändningar (avsnitt 3.4)
- Tele2 delar MPRT:s utkast på bedömning i fråga om lokala och regionala sändningar (avsnitt 3.5) med följande tillägg:
 - Tele2 föreslår att det i Strategin fastslås att en förutsättning för lokala och regionala sändningar är att nätoperatören tekniskt kan tillhandahålla sådana lokala och regionala sändningar utan att detta påverkar frekvensutrymmet för nationell sändningar.

2. Detaljerade synpunkter och förslag

2.1. Användning av sändningsutrymme

I Strategiutkastets avsnitt 3.2.1 anför MPRT att en effektiv frekvensanvändning förutsätter att de tillstånd som beviljas utnyttjas av tillståndshavarna och att sändningarna bedrivs enligt tillståndsvillkoren. Myndigheten anför vidare att om tillstånden inte utnyttjas ska tillstånden återkallas och ledigt sändningsutrymme utlysas så snart som möjligt, vilket gynnar såväl tittare som programbolag, mux-operatör och det bolag som sköter utsändning av tjänsterna. Samtidigt noterar MPRT att eftersom en tillståndsprocess är resurskrävande bör utlysning av eventuella sändningsutrymmen som blivit lediga om möjligt samordnas, och att en överlåtelse av tillstånd förutsätter att förvärvaren uppfyller de grundläggande kraven för tillstånd och att överlåtelsen inte medför ökad ägarkoncentration mer än i begränsad omfattning eller en påtaglig minskning av mångfalden i utbudet av tillståndspliktiga programtjänster.

Tele2 uppmärksammar härvidlag att tilldelade tillstånd som inte används alls under tillståndstiden och/eller tilldelade tillstånd som vid någon tidpunkt under tillståndstiden slutar att användas utgör ett stort bekymmer för marknätet och är en av de viktigaste utmaningarna för MPRT att hantera. Helt eller delvis outnyttjat sändningsutrymme minskar marknätets konkurrenskraft och utgör ineffektivt spektrumutnyttjande. Ju länge tid som sändningsutrymme är outnyttjat, desto större blir skadan.

Mot denna bakgrund är det av stor vikt att MPRT vidtar åtgärder både för att minska sannolikheten för att sändningsutrymme inte utnyttjas och för att bättre kunna hantera situationer som innebär att sändningsutrymme inte utnyttjas.

I fråga om åtgärder för att hantera situationer som innebär att sändningsutrymme inte utnyttjas välkomnar Tele2 MPRT:s tydliga ställningstagande i Strategiutkastet att "om tillstånden inte utnyttjas ska tillstånden återkallas och ledigt sändningsutrymme utlysas så snart som möjligt". Att med resursbrist som grund konstatera att samordning av utlysning av lediga sändningsutrymme kan behövas är emellertid enligt Tele2 inte tillfyllest, eftersom sådan samordning med största sannolikhet skulle leda till att tilldelningen av ledigt sändningsutrymme skulle dra ut på tiden. Under en sådan utdragen samordning kan drabbade slutkunder mycket väl redan hinna ge upp marknätet som plattform. Enligt Tele2 bör således snabbhet i nytilldelning tydligt prioriteras före samordning. Nytilldelning av enskilda, lediga tillstånd bör därför vara fullt ut acceptabelt, medan samordning kan ske under förutsättning att sådan samordning inte leder till långsammare nytilldelning. Detta bör framgå i en slutlig version av Strategin.

Ytterligare en åtgärd som skulle förstärka MPRT:s förmåga att snabbt hantera outnyttjade tillstånd är inrättandet av en s.k. reservlista, i vilken MPRT skulle ange programbolag och programtjänster som genom den aktuella tillståndsprocessen har bedömts kvalificerade för att under tillståndstiden, utan ny utlysning och ansökan, kunna erhålla tillstånd. En plats i reservlistan skulle emellertid inte innebära en garanti för att erhålla tillstånd för det fall sändningsutrymme skulle bli ledigt. Reservlistan skulle snarare kunna bidra till en snabbare hantering för det fall MPRT bedömde att något eller några av programbolagen och programtjänsterna på reservlistan vore lämpliga som ersättare.

Ännu en åtgärd som skulle förstärka MPRT:s förmåga att snabbt hantera outnyttjade tillstånd är att meddelade tillstånd i sig är så pass flexibla att exempelvis ett meddelat SD-tillstånd skulle kunna ändras till ett HD-tillstånd under tillståndsperioden till följd av att ledig kapacitet uppstått på grund av bortfall av programtjänst eller outnyttjande av tillstånd.

I fråga om åtgärder för att minska sannolikheten för att tillstånd inte utnyttjas uppmärksammar Tele2 att MPRT borde låta kravet på finansiella förutsättningar – för det fall det rör sig om betal-tv programtjänster – även innefatta en prövning av huruvida det finns en trovärdig intention att teckna avtal om distribution av betal-tv och huruvida det är sannolikt att ett sådant avtal kommer att kunna träffas. Ett sådant krav skulle minska utrymmet för de finansiellt och tekniskt starka programbolag som inte har verkliga intentioner att utnyttja tillstånd att erhålla tillstånd.

Med grund i det ovanstående delar Tele2 MPRT:s utkast på bedömning i fråga om användning av sändningsutrymme (avsnitt 3.2.1) med följande tillägg:

- Tele2 föreslår för det första att MPRT vid sin handläggning av ansökningar om tillstånd för marksänd tv från 2020 upprättar en s.k. reservlista med sekundära tillståndshavare och programtjänster som skulle kunna meddelas tillstånd för det fall primära tillståndshavare och/eller programtjänster faller bort under tillståndsperioden.
- Tele2 föreslår för det andra att några krav på samordning av utlysning av sändningsutrymmen som blir lediga under tillståndsperioden inte ska uppställas av MPRT, utan att snabb nytilldelning av sändningstillstånd ska prioriteras.

- Tele2 föreslår för det tredje att meddelade tillstånd ska vara flexibla sådant att exempelvis ett meddelat SD-tillstånd ska kunna ändras till ett HD-tillstånd under tillståndsperioden till följd av att ledig kapacitet uppstått på grund av bortfall av programtjänst eller utnyttjat av tillstånd.
- Tele2 föreslår för det fjärde att MPRT, vid bedömning av ansökande programbolags förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden, tar i beaktande de ansökande programbolagens förutsättningar för och intentioner att ingå avtal om tillhandahållande av betal-tv.

2.2. Utsändnings- och komprimeringsteknik

I Strategiutkastets avsnitt 3.2.2 anför MPRT att det finns många tittare som fortfarande har äldre TV-mottagare som inte kan ta emot utsändning i DVB-T2, och att det i dagsläget inte finns något behov av att fler sändarnät ska gå över till DVB-T2 om det inte är nödvändigt med hänsyn till den kommande frekvenskoordineringen med Sveriges grannländer. För att samtidigt kunna ta hänsyn till den tekniska utvecklingen föreslår MPRT att tillståndsvillkor om utsändnings- och komprimeringsteknik ska omprövas under tillståndsperioden och att krav kan komma att ställas på att övriga sändarnät ska migrera under tillståndsperioden om det utifrån ett tydligt konsumentperspektiv är lämpligt att en sådan övergång sker.

Tele2 välkomnar MPRT:s tydliga ställningstagande i Strategiutkastet dels att det idag finns ett tydligt konsumentintresse av att *inte* migrera fler sändarnät till DVB-T2, dels att det i övrigt saknas skäl till ytterligare migrering till DVB-T2.

Härvidlag vill Tele2 uppmärksamma att ytterligare migrering till DVB-T2 inte bara skulle ha tydliga konsumenteffekter, utan också påverka alla centrala aktörer i marknätets värdekedja. Av den anledningen är det viktigt att ytterligare övergång till DVB-T2 stöds av samtliga centrala marknätaktörer. Behovet av samsyn kring DVB-T2-migrering har också lyfts fram av Public Service-kommittén, som i slutbetänkandet *Ett oberoende public service för alla – nya möjligheter och ökat ansvar* konstaterar att "samsyn mellan marknätets aktörer och Myndigheten för press, radio och tv" utgör en förutsättning för en fullständig övergång till DVB-T2.¹

Med grund i det ovanstående ~~delar~~Tele2 MPRT:s utkast på bedömning i fråga om utsändnings- och komprimeringsteknik (avsnitt 3.2.2) med följande tillägg:

- Tele2 föreslår att MPRT, vid bedömning av förutsättningar för eventuell ytterligare migrering till DVB-T2, förutom att ta hänsyn till krav på frekvenskoordinering med grannländer och till konsumentperspektivet, uppställer – i likhet med vad som föreslagits av Public Service-kommittén – som krav för en sådan ytterligare migrering att det om denna råder enighet mellan marknätets huvudsakliga parter, d.v.s. programbolag, nätoperatör och betal-tv-operatör.

2.3. Sändningskvalitet

I Strategiutkastets avsnitt 3.3 konstaterar MPRT att sändningar i HD-kvalitet tillför något till det samlade utbudet i marknätet genom ett programinnehåll med en betydligt bättre bildkvalitet, och att det övervägas att meddela fler tillstånd i HD-kvalitet för att marknätet fortsatt ska vara så attraktivt som möjligt.

¹ SOU 2018:50, s.105.

MPRT:s slutsats är att den närmare fördelningen mellan sändningar i SD- och HD-kvalitet dock får avgöras utifrån de ansökningar som kommer in och efter en samlad bedömning av innehållet i sändningarna och ägarförhållanden av de som ansöker om tillstånd samt vilket sändningsutrymme som tilldelas marknätet.

Tele2 välkomnar MPRT:s ställningstagande att sändningar i HD-kvalitet är en viktig faktor som bidrar till marknätets fortsatta konkurrenskraft och relevans. I fråga om den samlade bedömningen av innehållet i sändningarna och ägarförhållanden av de som ansöker om tillstånd samt vilket sändningsutrymme som tilldelas marknätet vill Tele2 understryka att tittarnas preferenser utvecklas dels mot ett större intresse för ett mindre antal kategorier av innehåll (med tyngdpunkt på bred underhållning, fakta, sport och film/serier), dels mot ett större intresse av HD-kvalitet. Denna utveckling kan sannolikt delvis förklaras dels av att nischinnehåll är tillgängligt via andra distributionskanaler (framför allt OTT) och att slutanvändarnas behov av att nischinnehåll distribueras över marknätet därmed minskar, dels att storleken på TV-skärmar ökar vilket i sin tur medför behov av bättre bildupplösning.

Mot denna bakgrund vore det enligt Tele2 fullt förenligt med såväl konsumentintresset som målet att upprätthålla och utveckla marknätets konkurrenskraft att möjliggöra fler HD-kanaler genom att minska det totala antalet programtjänster i marknätet och därvid lämna färre tillstånd för utpräglat nischprograminnehåll. En sådan modell skulle också rimma väl med MPRT:s ställningstaganden i fråga om utsändnings- och komprimeringsteknik och parallellsändningar – ställningstaganden som Tele2 tillstyrker.

Med grund i det ovanstående delar Tele2 MPRT:s utkast på bedömning i fråga om sändningskvalitet (avsnitt 3.3) med följande tillägg:

- Tele2 föreslår att MPRT i den slutliga versionen av Strategin tydliggör att antalet HD-kanaler ska kunna ökas både inför tillståndsperioden och under tillståndsperioden och att detta exempelvis skulle kunna ske genom att antalet nischkanaler med begränsad tittarandel reducerades.

2.4. Lokala och regionala sändningar

I Strategiutkastets avsnitt 3.5 konstaterar MPRT att myndigheten, vid fördelning av tillstånd att sända tv och sökbar text-tv, särskilt ska beakta att sändningsutrymmet ska kunna tas i anspråk för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster. MPRT föreslår därför att det bör vara möjligt att söka tillstånd för lokala och regionala programtjänster.

Tele2 uppmärksammar härvidlag – precis såsom MPRT gör i Strategiutkastet – att lokala och regionala programföretag har haft svårt att få verksamheten att bära sig ekonomiskt och att ett flertal tillstånd återkallats under åren. Fem av sex lokala/regionala tillstånd som meddelades 2014 fick återkallas på tillståndshavarnas egen begäran. Av denna anledning vore det inte rimligt om lokala/regionala sändningar tilläts negativt påverka sändningsutrymmet för nationella sändningar, som *de facto* har ekonomisk bärighet.

Med grund i det ovanstående delar Tele2 MPRT:s utkast på bedömning i fråga om lokala och regionala sändningar (avsnitt 3.5) med följande tillägg:

Tele2 Sverige AB
Box 62
164 40 Kista
Telephone +46 8 562 640 00
Fax: +46 8 562 642 00
www.tele2.se

03-05-2019, FINAL

- Tele2 föreslår att det i Strategin fastslås att en förutsättning för lokala och regionala sändningar är att nätoperatören tekniskt kan tillhandahålla sådana lokala och regionala sändningar utan att detta påverkar frekvensutrymmet för nationell sändningar.

* * *

Kontaktperson på Tele2

Carl-Johan Rydén

Regleringschef